

Recull d'exemples

Mitjà: OK Diario

Nombre de notícies analitzades: 70

INDICADORS DISCURS ODI

Indicadors discurs de l'odi. Llegunatge que fomenta odi

Data: 12/01/2017

Titular: *“Los independentistas crean una aplicación para señalar a los comercios que no atiendan en catalán”*

Per què:

“Tal y como se muestra en la imagen que ofrecen, la aplicación pide que pongas nota al nivel de “atención lingüística” oral, escrita o virtual recibida del 1 al 5 (con un mal, regular o excelente...). Asimismo y recordando a otras épocas, los usuarios podrán delatar a aquellos empresarios y trabajadores que necesitan “mejorar en su política lingüística”, según expresan.” La frase *“recordando a otras épocas”* pretén remetre a les delacions d'empresaris dels períodes de guerra; per tant, estan comparant la creació de l'app amb les pràctiques 'feixistes' de delació d'empresaris. Això podria ser constitutiu de discurs de l'odi.

Indicadors discurs de l'odi. Reproducció no crítica discurs odi

Data: 5/2

Titular: *“La ultraderechista Le Pen abre su campaña con un discurso a lo Trump”*

Per què: A menos de 80 días de las elecciones presidenciales francesas, la candidata de extrema derecha Marine Le Pen, que encabeza las encuestas, presentó este domingo un programa nacionalista y antiinmigrantes, parecido al que llevó al poder a Donald Trump. Amb l'ús de verbs com ara *“encabeza”* o la reproducció de frases com aquesta *“un programa nacionalista y antiinmigrantes, parecido al que llevó al poder a Donald Trump”* es vehicula el discurs de Le Pen sense cap contrast. El mitjà reproduïx el discurs de Le Pen *“programa antiinmigrantes”*.

“Fortalecida por un partido que avanza de manera constante en todas las elecciones desde 2011, Marine Le Pen apuesta al sentimiento de desclasamiento de los franceses, confrontados al desempleo masivo y a los temores relacionados con la inmigración, el islam y la seguridad en un país impactado por atentados yihadistas sin precedente entre 2015 y 2016.” “Fortalecida por”, expressió que reforça Le Pen.

També dóna a conèixer les crítiques de Le Pen a partir d'un fet succeït recentment (el protagonista del qual no està confirmat que fos musulmà). *“El ataque por un hombre armado con machetes que gritaba “Allah Akbar” (Dios es el más grande, en árabe) a una patrulla militar el viernes en el museo del Louvre en París, alimentó su discurso basado en temas de seguridad y sus críticas a la “debilidad de alma de nuestros dirigentes contra el fundamentalismo islamista”.*

Indicadors discurs de l'odi. Deslegitimació d'accions/actors que combaten el discurs de l'odi

Data: 12/01/2017

Titular: *“Los independentistas crean una aplicación para señalar a los comercios que no atiendan en catalán”*

“Plataforma por la Lengua es una entidad que se hace llamar “ONG del catalán” y pese a informar de que son una organización no gubernamental, están respaldados desde hace años por la Generalitat de Cataluña.” Desacreditació de l'entitat dient que “se hace llamar” “pese a informar de que son una organización no gubernamental están respaldados desde hace años por la Generalitat de Cataluña”

Indicadors cobertura inadequada diversitat cultural. Característiques no rellevants per la notícia

Data: 11/1/2017

Titular: *“Un árabe que mandaba la frase “Allahu Akbar” con su móvil sembró el pánico en un avión de Iberia Express”*

Per què: Tant al titular com a l'interior, hi trobem: *“un árabe, una persona con rasgos árabes, un pasajero sospechoso, Un árabe que mandaba la frase “Allahu Akbar” con su móvil sembró el pánico en un avión de Iberia Express”*. Les característiques dels actors són molt imprecises: *“con rasgos árabes”*. Es visibilitza que un passatger és origen alemany, però l'altra persona, la sospitosa, que també es dirigeix cap al mateix destí, se'l coneix pels trets físics. El pasajero alemán *“alertó a la tripulación de la actitud sospechosa de la persona con rasgos árabes que tenía sentada al lado”, relata la testigo que también es de origen germano”*. Es treu la conclusió que pot ser una alerta per dos fets: 1) que escriu missatges on diu Allahu Akbar 2) que té aspecte àrab. Aquest segon motiu es basa en l'aspecte físic. La notícia, amb paràgrafs com el que justifica el nerviosisme als aeroports, sembla donar validesa o legitimar aquestes possibles confusions. La notícia no s'enfoca tenint en compte la discriminació que rep la persona que és acusada del fals atac.

Data: 09/02/2017

Titular: *“La Guardia Civil detiene en Vizcaya a los conductores de una furgoneta cargada con 245 kilos de hachís”*

<https://okdiario.com/espana/2017/02/09/guardia-civil-detiene-vizcaya-conductores-furgoneta-cargada-245-kilos-hachis-738493>

Per què: No és rellevant que la persona sigui holandesa d'origen marroquí: “El conductor y único ocupante de la furgoneta, un ciudadano holandés de origen marroquí”.

Si tenim en compte que el mitjà sembla aplicar la màxima que revela l'origen de totes les persones relacionades amb la delinqüència, el terrorisme, etc., és sorprenent que no es reveli explícitament l'origen d'un agressor sexual, que pel context es dedueix que és britànic.

Data: 9/2/17

Titular: *“Detenido en Alicante un agresor sexual buscado en Reino Unido, Países Bajos y Tailandia por abusar de más de 30 niños”*

Per què: *“Agentes de la Guardia Civil han detenido en Santa Pola (Alicante) a M.F, un agresor sexual buscado en Reino Unido, Países Bajos y Tailandia que había abusado de más de 30 niños, según ha informado este miércoles el Instituto Armado en un comunicado. La operación, coordinada por EUROPOL, se ha desarrollado en colaboración con el NCA (National Agency Crime) de Reino Unido. La investigación se inició tras el análisis del ordenador de un agresor sexual detenido en Holanda, en el que se localizaron imágenes y chats de 15 niños que sufrieron los abusos de Frost y que fueron identificados.”*

Indicadors cobertura inadequada diversitat cultural. Denominacions negatives

Data: 28/1/17

Titular: *“Trump pone trabas a la entrada de “musulmanes radicales” en Estados Unidos”*

Per què: La notícia es refereix al veto als musulmans. S'empra una denominació negativa dels musulmans, amb l'adjectiu “radicales”. En aquesta notícia s'equipara el terme “*musulmanes*” amb el d'islamistes, quan es tracta de dues coses diferents: la primera és el fet de proferir una fe religiosa i la segona -en aquest context de la notícia- són els integrants d'una organització que exerceix la violència en nom de la religió.

Indicadors cobertura inadequada diversitat cultural. Accions negatives

Data: 12/1/2017

Titular: *“Los independentistas crean una aplicación para señalar a los comercios que no atiendan en catalán”*

Per què: Una de les cites es refereix a l'acció de delació dels temps de guerra o del franquisme, per tant s'estan atribuint accions negatives als catalans. *“Tal y como se muestra en la imagen que ofrecen, la aplicación pide que pongas nota al nivel de “atención lingüística” oral, escrita o virtual recibida del 1 al 5 (con un mal, regular o excelente...). Asimismo y recordando a otras épocas, los usuarios podrán delatar a aquellos empresarios y trabajadores que necesitan “mejorar en su política lingüística”, según expresan”*.

Discurs caritatiu/paternalista

Data: 26/01/2017

Titular *“Indignación en Italia porque nadie ayudó a un inmigrante que se ahogó en el Gran Canal de Venecia”*

Per què: El titular és contundent, però dins la notícia les accions de valoració de la situació que està patint el jove tenen una mirada de victimització. El video contribueix a una certa espectacularització del fet: *“Estremecedora la escena que se grabó el pasado domingo en Venecia,” “Pero lo indignante es que nadie se tiró a por él para salvarle. Le tiraban salvavidas, le gritaban... pero nadie de ninguna embarcación se tiró a por él. Finalmente, se ahogó a la vista de todos. “Lo peor es que algunos le gritaban que volviera a Africa, incluso llegan a decir que es estúpido.” Por ley, los marineros italianos están obligados a tirar salvavidas en un caso como este, pero no a lanzarse al agua”.*

S'empren frases que reforcen la mirada caritativa/assistencialista cap al jove; tot i que al final s'eximeix de responsabilitat als mariners italians, citant la llei.

NOTÍCIAS NEUTRES

Data: 26/1/2017

Titular: *“Una violación emitida en directo por Facebook Live termina con los tres agresores detenidos”*

Per què: L'èmfasi es posa en el fet que la violació s'emet a través de les xarxes socials. A diferència d'altres mitjans com *La Gaceta, Periodista Digital i Mediterraneo digital*, no es visibilitza l'origen dels agressors.

Data: 30/1/2017

Titular: *“Multitudinarias protestas en la Casa Blanca y todo EEUU por el decreto anti inmigración de Trump”*

Com indicàvem al resum de l'informe, hem trobat un fenomen concret per aquest mitjà: es tracta de notícies amb aparença neutra però que estan acabant fent una reproducció acrítica d'actors que difonen el discurs d'odi. En citem dos exemples.

Data 31/01/2017

Titular: *“Austria prohíbe los burkas y niqabs en espacios públicos”*

Per què: tot i que sembla una notícia asèptica, hi ha dos elements que generen una legitimitat cap a la mesura del govern austríac. La més visible és la fotografia: genera un impacte en les persones lectores (veure tres dones cobertes amb nicab). La foto no està contextualitzada, no sabem on ha estat presa.

La segona és l'enfocament de la notícia, que es considera que la coalició de govern ha anunciat una bateria de mesures *“similares a las propuestas por la ultraderecha”*, com ara la prohibició del vel facial o les restriccions per a la immigració procedent de l'est d'Europa. La notícia diu: *“Hemos acordado que debemos trabajar más rápido y más claramente”*, ha afirmado el vicecanciller y líder conservador Reinhold Mitterlehner en rueda de prensa conjunta con el canciller y líder socialdemócrata Christian Kern.

Data 2/2/2017

Titular: *“Marine Le Pen defiende el decreto de Trump: “Sólo afecta a seis o siete países””*

Per què: La notícia podria semblar neutra però reproduïx el discurs de l'extrema dreta

Observacions / altres comentaris:

Tria i pesca d'informacions d'arreu del món

Una estratègia que hem detectat en aquest estudi i en concret també en aquest mitjà és la tria o pesca d'informacions d'arreu del món que confirmen els prejudicis del mitjà. En citem un parell:

Data: 29/01/2017

Titular: *“Pillan a un doctor frotando sus genitales en la cara de una mujer dormida”*

Per què: Es tracta d'una notícia del Perú i ni tan sols té un text que l'acompanyi. Es tracta d'un vídeo amb un peu de foto més llarg.

Data: 30/1/17

Titular: *“Muere en Nigeria a los 93 años y deja... 86 viudas y 170 huérfanos”*

Per què: La notícia, de Nigèria, està destacada perquè és un fet molt exagerat. El protagonista és *“un nigeriano, conocido por haber sido obligado a divorciarse de 82 de sus 86 esposas por un tribunal islámico”*. La notícia parla de poligàmia i de pràctiques musulmanes i això interessa al mitjà.

Connexió temàtica entre terrorisme i persones immigrades, religions i refugiades

Data: 10/01/2016

Titular: *“Desaparecen 7 refugiados en España, uno de ellos hermano de un islamista que se inmoló en Siria”*

Data: 16/1/17

Titular: *“Detenido en San Sebastián el líder de una célula de captación del ISIS”*

Per què: La persona detinguda de la Policia Nacional és una persona *“de nacionalidad marroquí y residente en España”*

Data: 28/1/17

Titular: *“Trump pone trabas a la entrada de “musulmanes radicales” en Estados Unidos”*

Per què: La notícia es refereix al veto als musulmans. S'empra una denominació negativa dels musulmans, amb l'adjectiu “*radicales*”. En aquesta notícia s'equipara el terme “*musulmanes*” amb el d'islamistes, quan es tracta de dues coses diferents: la primera és el fet de proferir una fe religiosa i la segona -en aquest context de la notícia- són els integrants d'una organització que exerceix la violència en nom de la religió. En altres contextos, islamista és simplement la paraula que s'usa per una organització o corrent polític.

Una notícia que fa exactament el contrari, és a dir, omet el fet que el decret afecta les persones musulmanes, és aquesta del dia 4 de febrer: “*Miles de personas se manifiestan en Londres contra Trump por el veto migratorio*” A la notícia en diuen “*veto antimigratori*”, no veto antimusulmà, com diu l'oposició als EUA. En la notícia hi ha detall revelador: en la foto es veu pancarta contra la prohibició anti musulmana (Stop Trump Muslim Ban), però al titular es parla del veto antimigratori i en el text de la notícia tampoc hi ha cap menció a la comunitat musulmana. Cap de les traduccions es refereix a la pancarta principal.

Hem detectat algunes notícies no la connexió temàtica no és amb el terrorisme sinó amb la delinqüència: en aquest cas (11/1/17) té lloc a partir de la dona, en aquest cas d'una peça de roba de la mateixa: el burka. “*Marruecos prohíbe la venta, producción e importación de burkas*”, diu el titular. I a l'interior: Este mismo medio ha citado a un alto cargo del Ministerio del Interior que ha confirmado la existencia de la orden, afirmando que “*bandidos han utilizado en repetidas ocasiones esta prenda para perpetrar sus crímenes*”. A partir de la frase del Ministre, es connecta aquesta vestimenta, pròpia de l'Afganistan, amb la delinqüència o la inseguretat.